

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพนันเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตชาวไทยทุกระดับ ทุกอาชีพ ทุกสถานการณ์เป็นเวลาช้านานแล้ว โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ การพนันที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สามารถเล่นกันได้อย่างเปิดเผย เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล การแข่งม้า มวย วัวชน ไก่ชน และการเล่นไพ่บางประเภท การพนันอีกลักษณะหนึ่ง รัฐห้ามเล่นโดยถือว่ามีความผิดตามกฎหมายการพนัน พุทธศักราช 2478 ได้แก่ หวยได้ดิน หวยหุ้น การพนันผลการแข่งขันกีฬา เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีการเล่นการพนันกันอย่างหลากหลายในสังคมไทย ทั้งที่เป็นการเล่นกันเองในกลุ่มเพื่อน ญาติพี่น้อง ตลอดจนเป็นการเล่นกันอย่างเป็นขบวนการใหญ่โต มีวงเงินพนันมูลค่ามหาศาล (นวนลน้อย ตรีรัตน์, 2543:183-184) ไม่ว่าการพนันจะถูกหรือผิดกฎหมาย ผลกระทบทางลบของการพนันต่อสังคมก็ยังมีอยู่ อันได้แก่ เสี่ยงสุขภาพทางกายและทางจิต เสี่ยงทรัพย์สินเงินทอง เสี่ยงสัมพันธภาพทั้งกับบุคคลในครอบครัว เพื่อนฝูง ผู้ร่วมงาน และการพนันเป็นที่มาของปัญหาความรุนแรงและอาชญากรรม ที่นับวันจะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ผลกระทบสำคัญของการพนันที่ผิดกฎหมาย คือ การที่การพนันขยายตัวสู่กลุ่มเยาวชนอย่างรวดเร็ว ดังเห็นได้จากผลการวิจัยเรื่อง “เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม” ของ ดร.อมรวิเศษ นาคทรพรพ (2549 : ออนไลน์) ได้สรุปถึงเด็กไทยในมิติต่าง ๆ 5 มิติที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง หนึ่งในมิติดังกล่าวคือ มิติการเสี่ยงโชค พบว่าวัยรุ่นอยู่ในวงจการพนันมากขึ้น เช่น การพนันฟุตบอลหรือการขยหวยบนดิน ที่ได้กลายมาเป็นอาชีพเสริมรายได้ สถานการณ์การพนันในหมู่วัยรุ่นมีแนวโน้มว่าจะขยายขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากค่านิยม ความเชื่อว่าเป็นการลงทุนต่ำแต่ให้ผลกำไรกลับคืนทวีคูณหากโชคดี ถือเป็นช่องทาง “รวยลัด” นั่นเอง

ฟุตบอลเป็นกีฬาอดฮิตที่มีคนติดตามชมมากที่สุด ทุกวันนี้กิจกรรมการชมการแข่งขันกีฬาเพื่อความบันเทิงได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วเป็นผลให้สามารถติดต่อถึงกันได้ในระยะเวลายันสั้น ทำให้การรับชมกีฬาเพื่อความบันเทิงไม่ได้อยู่ภายใต้ข้อจำกัดของสถานที่อีกต่อไป ผู้ชมสามารถติดตามผ่านระบบการสื่อสารทุกแขนงที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดสดทางวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือติดตามผ่านทางหน้าหนังสือพิมพ์ ผลพวงที่สื่อแต่ละประเภทได้มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการแข่งขันฟุตบอลโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นผลการแข่งขันและความเคลื่อนไหวในแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับฟุตบอลทั่วโลก ส่งผลให้การแข่งขันฟุตบอล

ได้รับความนิยอย่างกว้างขวางต่อเนื่อง และอุตสาหกรรมต่อเนื่องอันหนึ่งของการกีฬาเพื่อความบันเทิงก็คือ การพนันทายผลการแข่งขันกีฬา (พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 2)

การพนันฟุตบอลในประเทศไทยส่วนใหญ่ เป็นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศ โดยเฉพาะการแข่งขันฟุตบอลของประเทศในยุโรป ซึ่งมีการแข่งขันทั้งในระดับสโมสรและระดับชาติ การแข่งขันในระดับสโมสรจะมีการจัดการแข่งขันทุกปี ส่วนการแข่งขันระดับชาตินั้น บางรายการแข่งขันทุก 2 ปี หรือ 4 ปี ผู้เล่นพนันฟุตบอลโดยทั่วไปจะเล่นพนันฟุตบอลระดับสโมสรเป็นหลัก เนื่องจากมีการแข่งขันเป็นประจำทุกปี มีความสม่ำเสมอในการแข่งขัน มีกำหนดการแข่งขันที่แน่นอน สามารถเล่นพนันได้ทุกวัน แต่รายการแข่งขันที่นิยมจริง ๆ จะแข่งกันมากในวันเสาร์และอาทิตย์ กล่าวได้ว่าจำนวนรอบของการแข่งขันฟุตบอลคือปัจจัยหลักที่จะกำหนดปริมาณการเล่นพนันฟุตบอล ร่วมกับปัจจัยด้านผู้ให้บริการ คือ เจ้ามือพนัน ซึ่งเรียกกันว่า “โต๊ะบอล” และปัจจัยด้านผู้เล่นพนันเอง (พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 338-344) จากการสำรวจประสบการณ์การเล่นพนันของประชาชนในรอบปีที่ผ่านมา (มิ.ย.2543-พ.ค.2544) จำนวน 5,000 ตัวอย่างจากทั่วประเทศ เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้เล่นการพนันฟุตบอล พบว่าผู้เล่นส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือร้อยละ 97 อายุอยู่ในช่วง 15-22 ปี มากที่สุด คือสูงถึงร้อยละ 46 รองลงมาคือช่วงอายุ 25-35 ปี ร้อยละ 38 ดังนั้น ผู้เล่นการพนันฟุตบอลร้อยละ 85 อยู่ในช่วงอายุ 15-35 ปี ด้านอาชีพพบว่า ผู้เล่นพนันฟุตบอลกระจุกตัวอยู่ใน 3 กลุ่มคือ นักเรียน นักศึกษา ลูกจ้างเอกชน และผู้ประกอบการส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 60 ของผู้เล่นการพนันฟุตบอล ทั้งนี้ผู้เล่นพนันฟุตบอลมีระดับการศึกษากระจุกตัวอยู่ที่ระดับการศึกษาระหว่างมัธยมศึกษาถึงอาชีวศึกษา ร้อยละ 64 ระดับอุดมศึกษาร้อยละ 19 และระดับประถมศึกษาร้อยละ 17 (นวลน้อย ศรีรัตน์, 2543:54-62) สอดคล้องกับการสำรวจพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของสังคีต พิริยะรังสรรค์ และคณะ (อ้างถึงใน นวลน้อย ศรีรัตน์, 2549) พบว่าผู้เล่นพนันฟุตบอลเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-22 ปี ถึงร้อยละ 46 เป็นนักเรียนนักศึกษาร้อยละ 25 ลูกจ้างเอกชนร้อยละ 20 และผู้ประกอบการส่วนตัวร้อยละ 16 เช่นเดียวกับผลการสำรวจพฤติกรรมการแข่งขันฟุตบอลโลก 2006 ของคนไทย สำรวจระหว่างวันที่ 1-15 พฤษภาคม 2549 จากกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ 3,093 คน พบว่าในจำนวนนี้ร้อยละ 31 เป็นกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาดอบว่าตั้งใจจะเล่นพนันฟุตบอลในสัดส่วนร้อยละ 22 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เล่นพนันฟุตบอลเพื่อเพิ่มความสนุกในการชมการแข่งขัน รองลงมาเล่นพนันฟุตบอลเพราะอยากได้เงิน สำหรับแหล่งเงินที่ใช้ในการเล่นพนันฟุตบอลของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50 เล่นพนันโดยใช้เงินที่เก็บสะสมไว้ รองลงมาคือร้อยละ 27 ใช้เงินเดือนหรือค่าขนมที่ได้รับจากผู้ปกครอง (บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2549 : ออนไลน์)

เยาวชนในจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่ชื่นชอบกีฬาฟุตบอล ทั้งเล่นกีฬาฟุตบอลและชมการแข่งขันฟุตบอล จึงมีร้านน้ำชาที่ให้บริการโทรทัศน์ถ่ายทอดสดรายการแข่งขันฟุตบอลจากต่างประเทศ

แก่ผู้มาใช้บริการจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะถ่ายทอดสดในเวลากลางคืน และกิจกรรมหนึ่งที่ควบคู่ไปกับการชมการแข่งขันฟุตบอล คือ การเล่นพนันฟุตบอล สอดคล้องกับที่ พาดิเมาะ นิมา (2548:64-65) ได้ทำการศึกษาปัญหาของชุมชนบ้านกรือเซะ ตำบลบานา อ.เมือง จ.ปัตตานี จากการจัดเวทีประชาคม ให้ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ครู เยาวชน และประชาชนในชุมชน ได้ร่วมกันประมวลและวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัญหาในชุมชน พบว่าปัญหาการพนันในกลุ่มเยาวชน เป็นปัญหาหนึ่งที่ชุมชนต้องการให้มีการแก้ไขและหาแนวทางป้องกันในระยะยาว

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเล่นพนันฟุตบอลของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นข้อมูลในการควบคุมแก้ไขปัญหาการพนันฟุตบอลของเยาวชนในจังหวัดปัตตานีและจังหวัดใกล้เคียงต่อไป

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล
  2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพนัน
  3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล

เดิมการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล เล่นกันเฉพาะในกลุ่มคนดูฟุตบอลในสนามแข่งขัน ต่อมาจึงมีการขยายตัวไปสู่ผู้ชมทางโทรทัศน์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแข่งขันภายในประเทศและมีการถ่ายทอดสดรายการฟุตบอลจากต่างประเทศ ความนิยมในการเล่นพนันฟุตบอลจึงมีมากขึ้นตามลำดับ ดังที่ นवलน้อย ศรีรัตน์ (2543ก : 186 -187) กล่าวไว้ว่า ในยุคโลกไร้พรมแดน อดายมุขก็เป็นสิ่งที่ไร้พรมแดนไปด้วย การแข่งฟุตบอลในทวีปยุโรปเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทยมานานแล้ว มีการเผยแพร่ผลการแข่งขันผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์มาตลอด ดังนั้นช่วงแรก ๆ ผู้ที่ชอบกีฬาฟุตบอลจะติดตามการแข่งขันผ่านหนังสือพิมพ์ การแข่งขันฟุตบอลโลกเป็นที่นิยมมาก เพราะถือว่าเป็นการแข่งขันในระดับสูงสุดของการเล่นฟุตบอล และมีการถ่ายทอดให้ชมทางโทรทัศน์ สำหรับการพนันในสมัยแรก ๆ ก็ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย เป็นการพนันในกลุ่มตัวเองเท่านั้น ถ้าต้องการเล่นพนันอาจต้องไปเล่นในประเทศเพื่อนบ้าน เช่นที่มาเลเซีย ซึ่งการพนันฟุตบอลเป็นที่นิยมและแพร่หลายมาก่อนประเทศไทย

การพนันฟุตบอลในประเทศไทย มาถึงยุคเฟื่องฟูสุดขีดก็เมื่อระบบข่าวสารข้อมูลจากต่างประเทศเป็นที่รับรู้มากขึ้น และมีลักษณะที่แพร่หลายมากขึ้น โดยประเภทของฟุตบอลที่นิยมพนัน

นอกจากในระดับนานาชาติคือ การแข่งขันในฟุตบอลโลก การแข่งขันชิงแชมป์ยุโรป และการแข่งขันฟุตบอลตามสโมสรในประเทศต่าง ๆ ผู้เล่นพนันฟุตบอลโดยทั่วไปจะเล่นพนันฟุตบอลระดับสโมสรเป็นหลัก เนื่องจากมีการแข่งขันเป็นประจำทุกปีและมีความสม่ำเสมอในการแข่งขัน มีกำหนดการของการแข่งขันที่แน่นอน สามารถเล่นพนันได้ทุกวัน

ลักษณะการเล่นพนันฟุตบอล

การเล่นพนันฟุตบอลในประเทศไทยมีลักษณะสำคัญ 3 รูปแบบ โดยพิจารณาจากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่นและเจ้ามือ (พินิต วงษ์ชุกุล, 2543 : 42-43) ได้แก่

1. เล่นกันตัวต่อตัวระหว่างคนรู้จักกัน ลักษณะการเล่นไม่มีแบบแผนที่แน่นอน อาจเล่นพนันผลการแข่งขันตั้งแต่ก่อนเริ่มแข่งขัน พนันผลเฉพาะครึ่งหลัง พนันเฉพาะผลในช่วงการต่อเวลาพิเศษ พนันกันเฉพาะผลการยิงลูกโทษตัดสิน หรือพนันในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลการแข่งขัน เช่น พนันว่าทีมใดจะได้เข้าลูกเริ่มการแข่งขันก่อน พนันว่าทีมใดจะยิงประตูได้ก่อน พนันว่าผู้เล่นคนหนึ่งจะสามารถทำประตูได้ไหม เป็นต้น อัตราต่อรองในการพนันแบบนี้ไม่แน่นอน อาจอิงอัตราต่อรองที่โต๊ะบอลเปิดรับก็ได้ เงินเดิมพันอาจเป็นเงินหรือสิ่งของอื่น ๆ เช่น การเลี้ยงอาหาร เป็นต้น

2. เล่นในกลุ่มเล็ก ๆ ที่รู้จัก ส่วนใหญ่มักเป็นการเล่นพนันในกลุ่มเพื่อน อาทิเพื่อนร่วมสถาบันการศึกษา เพื่อนร่วมงาน ลักษณะการเล่นนั้นอาจเหมือนกับการเล่นพนันแบบตัวต่อตัวที่ไม่มีกติกาลเล่นที่แน่นอน หรือพัฒนาให้เป็นระบบมากขึ้นกว่านั้น ซึ่งมีได้มากมายหลายวิธี ตัวอย่างเช่น การเปิดราคารับเล่นตามโต๊ะบอลหรือบิวบอลกลุ่มเล็ก ๆ บางกลุ่มอาจใช้วิธีรวมเงินพนัน คือ ให้ทุกคนในกลุ่มลงขันคนละ 10 บาททุกสัปดาห์ จัดทำโหม่งการแข่งขันในแต่ละสัปดาห์ขึ้นมาแล้วให้ทายผลในลักษณะชนะ เสมอ หรือแพ้ ผู้ที่ทายถูกมากที่สุดจะได้รับเงินรางวัลทั้งหมดไป และในหลายกรณีการพนันในกลุ่มเพื่อนได้พัฒนาต่อเนื่องเป็นเครือข่ายการพนันที่ซับซ้อนมากขึ้น คน ๆ หนึ่งในกลุ่มอาจแนะนำเพื่อนใหม่ ๆ เข้ามามากขึ้น หรือบางคนอาจเห็นโอกาสที่จะทำกำไรก็ขยับฐานะขึ้นเป็นโต๊ะบอลเล็ก ๆ อาจเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบการพนันที่มีอยู่ในปัจจุบัน ด้วยการเสนอตัวเป็นบิวหรือนายหน้ารับพนัน หรืออาจเชื่อมต่อกับเพื่อนในต่างประเทศเพื่อแทงพนันตามร้านรับพนันที่มีอยู่ในต่างประเทศ หรือเล่นพนันกับเครือข่ายอินเตอร์เน็ตตามเว็บไซต์ที่มีการเปิดธุรกิจรับแทงพนัน

3. เล่นผ่านเจ้ามือหรือโต๊ะบอล คือ เมื่อผู้เล่นคนหนึ่งมีความต้องการที่จะเล่นพนันฟุตบอลก็ไปแทงพนันกับผู้ให้บริการรับแทงพนันที่เปิดราคาอัตราต่อรองไว้ มีระบบกติกาลเล่นที่ชัดเจน ในบางครั้งระบบการพนันเช่นนี้ก็พัฒนาเป็นเครือข่าย คือ การเล่นพนันผ่านบิวบอลหรือนายหน้า เพื่อส่งต่อไปยังโต๊ะบอลรายใหญ่อีกต่อหนึ่ง โต๊ะบอลรายใหญ่อาจมีการเชื่อมต่อกันหรืออาจเชื่อมต่อไปยังธุรกิจรับพนันในต่างประเทศก็ได้

วิธีการเล่นพนันฟุตบอลในปัจจุบัน เป็นระบบที่เล่นพนันผ่านเจ้ามือ ได้รับอิทธิพลมาจากอังกฤษ ที่เรียกว่า บุกมคกิ้ง (Bookmaking) หรือการพนันแบบอัตราต่อรอง ต่อมาจึงมีการพัฒนา

ระบบใหม่ขึ้น เรียกว่า ระบบแฮนดิแคป (Handicap) ซึ่งไม่ได้เล่นอยู่แต่ในประเทศไทยและอินโดนีเซียเท่านั้น ยังนิยมเล่นกันในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคใกล้เคียงอีกด้วย เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฮองกง เป็นต้น และบริษัทรับพนันในอังกฤษจะเรียกการพนันในระบบแฮนดิแคปนี้ว่า Asian Style

ระบบแฮนดิแคปมีการใช้การต่อแต้มจำนวนประตูได้เสีย รูปแบบการกำหนดแต้มต่อจำนวนประตูจะมีตั้งแต่ ครึ่งลูก หนึ่งลูก หนึ่งลูกครึ่ง หรืออาจเป็นการต่อแต้มแบบสองทาง เช่น ลูกควบ ลูกครึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของระดับฝีมือของคู่แข่ง

ระบบการชำระเงิน

ระบบการชำระเงิน ในตลาดการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล อาจจำแนกได้เป็น 2 ระบบ (พินิต วงษ์ขี้กูด, 2543 : 48)

1. ระบบเงินสด ผู้เล่นจะต้องชำระเงินก่อนการแข่งขันจะเริ่มขึ้น หลังจบการแข่งขัน ถ้าผลออกมาว่าผู้เล่นเป็นฝ่ายชนะพนันก็ให้นำ โปย ไปขึ้นเงินกับเจ้ามือที่รับพนัน
2. ระบบเครดิต ผู้เล่นกับเจ้ามือได้ตกลงที่จะเล่นกันก่อนการแข่งขันจะเริ่มขึ้น โดยยังไม่มี การชำระเงิน หลังจบการแข่งขันถ้าผลออกมาว่าผู้เล่นเป็นฝ่ายเสีย ผู้เล่นจึงนำเงิน ไปชำระต่อเจ้ามือ หรือหากผู้เล่นเป็นฝ่ายได้ เจ้ามือก็จะชำระเงินให้กับผู้เล่น การชำระเงินอาจใช้ระบบเงินสด หรือใช้วิธีการโอนผ่านบัญชี โดยทำการโอนผ่านระบบเอทีเอ็ม หรือผ่านระบบธนาคารในวันทำการหลังทราบผลการแข่งขัน

นวนน้อย ศรีรัตน์ (2543 : 202-203) ได้ทำการศึกษาพบว่า ในการเล่นการพนันฟุตบอลส่วนใหญ่ผู้เล่นจะเล่นพนันหลายคู่ โอกาสที่จะเสียหมดทุกคู่หรือได้หมดทุกคู่มีน้อยมาก ดังนั้น ผู้เล่นพนันจึงมีแนวโน้มที่จะแทงในวงเงินรวมทั้งหมัดค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินเดือนตัวเอง แต่วงเงินที่ได้เสียนั้นไม่เท่ากับวงเงินที่แทงพนัน วงเงินที่ได้เสียกันสุทธิเป็นวงเงินที่มีการโอนจ่ายกันจริง ซึ่งผู้เล่นพนันฟุตบอลมีแนวโน้มที่จะแทงพนันในวงเงินที่สูงกว่ารายได้ประจำของตน เห็นได้ว่า ปัญหาของผู้เล่นพนันฟุตบอลก็คือ การเล่นในลักษณะที่อาจเกินตัวได้ โดยปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในเรื่อง การพนันฟุตบอลคือ ทั้งกิจกรรมการพนัน และกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพนัน คือ การแข่งขันฟุตบอล ถือเป็นกิจกรรมสันตนาการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างขาดแคลนในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับเยาวชน

ผลกระทบจากการพนันฟุตบอล

การพนันฟุตบอลได้ก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบ ด้านสังคมจากการพนันฟุตบอล ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการพนันฟุตบอล

1) ผลกระทบทางสังคมจากการพนันฟุตบอล

ในปัจจุบันปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง คือ โรคติดการพนันหรือการเล่นพนันมากเกินไป จนนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ที่มีความยากในการประเมินระดับความร้ายแรงได้ ซึ่งค่านิยมที่ผิด ๆ ที่จะได้เงินมาโดยการเสี่ยง ไม่ใช่เพราะความสามารถ การเสี่ยงเป็นการลงทุนแต่น้อย และได้ผลตอบแทนจำนวนมากง่าย ๆ บรรดาผู้เล่นการพนันทั้งหลายจึงเห็นว่าการใช้เงินน้อยแลกกับเงินจำนวนมากเป็นเรื่องถูกต้อง ทำให้คนกลุ่มนี้ไม่ยอมทำงานหลักแน่นอนเป็นอาชีพ ไม่มีความอดทนในการทำงานในระบบอย่างต่อเนื่องที่มีรายได้แน่นอนเป็นอาชีพหลัก แต่คิดจะหาเงินมาลองเสี่ยงเล่นการพนันอยู่ตลอดเวลา เงินที่ได้จากการเล่นพนันแม้จะได้มาโดยง่ายผู้เล่นก็ใช้จ่ายให้หมดไปง่ายโดยไม่รู้คุณค่าของเงิน ซึ่งความเสียหายของผู้เล่นพนันฟุตบอลเป็นผู้ได้รับโดยตรงคือเสียเงิน เสียสุขภาพ เสียเวลา และยังเสียหายกระทบมาถึงครอบครัวอย่างแน่นอน การพนันทำให้ผู้เล่นมีหนี้สิน การพนันทำให้คนขาดความคิดที่จะประหยัด รู้จักแบ่งสรรเงินในการใช้จ่ายที่ถูกต้อง นิสัยในการใช้จ่ายจะไม่มีระเบียบ ไม่สามารถเก็บออมเงินที่ได้มาอย่างถาวร

โรคติดการพนันถูกจัดให้เป็นอาการเจ็บป่วยทางจิต มีลักษณะสำคัญของผู้ที่ติดการพนันคือ (1) ขาดความสามารถและไม่เต็มใจที่จะยอมรับความเป็นจริง (2) มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์ และ (3) ขาดวุฒิภาวะ (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2543 : 154) โรคติดการพนันเป็นปัญหาทางสังคมที่สำคัญ เพราะจะส่งผลกระทบต่อสังคมในระดับที่สูงตามมา อาทิ ปัญหาสุขภาพ ปัญหานี้สิน ปัญหาครอบครัว ปัญหาการถูกเลิกจ้าง ปัญหาการลักขโมย ปัญหาการฆ่าตัวตาย และจะขยายตัวเป็นปัญหาสังคมที่ใหญ่โตขึ้น เช่น การคอร์รัปชัน การฉ้อโกง และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมายต่อเนื่องตามมา

สาเหตุที่ทำให้การติดพนันฟุตบอล เป็นปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในกลุ่มผู้เล่นพนันฟุตบอล ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการขาดสติยั้งคิดของผู้เล่น ซึ่งเป็นปัญหาในเชิงจิตวิทยา กับอีกส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากวิธีการเล่นพนันฟุตบอล เพราะการพนันฟุตบอล ส่วนใหญ่จะสามารถเล่นพนันได้พร้อมกันหลาย ๆ คู่ การตัดสินใจเล่นพนันทำได้ง่าย คือ เลือกที่จะเล่นข้างใดข้างหนึ่งเท่านั้น และที่สำคัญที่สุดคือ การพนันฟุตบอลส่วนใหญ่เป็นการเล่นพนันด้วยเครดิต ผู้เล่นไม่จำเป็นต้องนำเงินสดมาวางไว้ก่อนเช่นการพนันชนิดอื่น การตกลงพนันเป็นเพียงการกล่าวด้วยวาจาเท่านั้น หากผู้เล่นพนันขาดสติยั้งคิดแล้ว ย่อมที่จะมีโอกาสที่พนันเกินความสามารถในการจ่ายหนี้พนันของคนได้ วิธีการเล่นที่ง่ายนี้เองกลายเป็นดาบสองคมของผู้เล่นพนันฟุตบอลเอง กลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา เป็นกลุ่มผู้เล่นพนันฟุตบอลอีกกลุ่มหนึ่งที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นกลุ่มคนที่มีการศึกษาและจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศต่อไปในอนาคต

2) ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการพนันฟุตบอล

การพนันสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจได้ในหลายกรณี เช่น การที่ผู้เล่นพนันฟุตบอลบางส่วน เล่นการพนันฟุตบอลเพราะชอบฟุตบอลและเพื่อให้เชียร์บอลได้สนุก การที่นักเล่นพนัน

ฟุตบอลส่วนใหญ่นิยมเล่นพนันฟุตบอลต่างประเทศ ซึ่งเวลาแข่งขันในท้องถิ่นจะตรงกับเวลาในประเทศไทยประมาณ 02.00 น. ผู้เล่นพนันฟุตบอลต้องอดนอนเพื่อเชียร์ฟุตบอลที่ตัวเองเล่นพนันซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของการทำงานในเวลาปกติของผู้เล่นพนันลดลง เมื่อประสิทธิภาพของการทำงานลดลง ก็จะส่งผลต่อความสามารถในการผลิตขององค์กรที่ผู้เล่นคนนั้นสังกัดอยู่ด้วยนอกจากนี้ในบางกรณี เช่น การที่ผู้เล่นบางคนเป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเงินหรือทรัพย์สินของผู้อื่น เช่น พนันงานธนาคาร หากผู้เล่นผู้นั้นเป็นหนี้สินจากการพนัน อาจทำให้มีแนวโน้มในการทำความผิดต่อทรัพย์สินของผู้อื่น เช่น การชักยอกเงินในบัญชี เป็นต้น หรือ ปัญหาการถูกเลิกจ้าง ปัญหาหนี้สิน บางคนและอีกกรณีหนึ่งผลกระทบจากการเล่นพนันทำให้ผู้นั้นทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพ และผลกระทบที่สำคัญของการพนันฟุตบอลที่ผิดกฎหมาย คือการขยายตัวเข้าไปสู่เยาวชน ทั้งนี้การพนันในระบบเครดิตเป็นผลกระทบค่อนข้างมากต่อการสร้างภาระหนี้สินให้กับผู้เล่น

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพนัน

2.1 ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Theory of Differential Association)

เป็นแนวคิดของ Sutherland (1947 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2548 : 121) ที่พิจารณา มุ่งไปที่กลุ่มเพื่อน ประเภทของเพื่อน และลักษณะรวมทั้งพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน สาระที่น่าสนใจคือก่อนที่เด็กและเยาวชนจะคบเพื่อนที่กระทำความผิด ตนเองยัง ไม่มีความคิด โน้มเอียงที่จะกระทำความผิด แต่เมื่อ ได้คบกับเพื่อนที่กระทำความผิดแล้ว จึงได้เรียนรู้ค่านิยม ทศนคติ และกลวิธี เทคนิคที่ โน้มโน้มให้กระทำความผิด ในที่สุดจะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคนที่เห็นว่าการกระทำความผิด เป็นของธรรมดา

ทฤษฎีนี้มีข้อเสนอที่น่าสังเกต สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่เป็นของบุคคลผู้ที่เคยกระทำความผิดมีการเรียนรู้ด้วยการคบหาสมาคม พบปะใกล้ชิด มีปฏิสัมพันธ์กันต่อเนื่อง อิทธิพลที่เกิดจากความสัมพันธ์กันจะทำให้การเรียนรู้มีผลเกิดขึ้นรุนแรงมากน้อยอย่างไร ขึ้นกับความถี่และกลุ่มเพื่อนจะมีมากเพียงใดในขอบเขต ปริมาณ และคุณภาพของความสัมพันธ์ที่บุคคลนั้นมีต่อกกลุ่ม ดังนั้น พฤติกรรม เบี่ยงเบนก็จะแตกต่างไปด้วย สาระสำคัญที่จะเรียนรู้โดยการปฏิสังสรรค์ คือ ทศนคติ ความคิด ค่านิยม ที่ลอกเลียนและเก็บเข้ามาด้วยความสมัครใจ บางครั้งอาจไม่รู้สีกตัวก็ได้ การให้นิยามความหมายและ เจตคติต่าง ๆ ซึ่งมองได้ทั้งลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกฎหมายและพฤติกรรมที่ละเมิดกฎหมาย

การศึกษาเรื่องกลุ่มเพื่อนนี้ Hirschi (1969 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2548 : 121) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุมทางสังคมและสรุปเป็นทฤษฎีที่เชื่อว่าพฤติกรรมการกระทำผิดนั้น เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ในครอบครัว ถ้าลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวบกพร่อง ขาดพลังที่จะยึดเหนี่ยวจิตใจ ผู้นั้นก็จะมีแนวโน้มไปสู่การเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎเกณฑ์และหันมาคบค้าสมาคมกับเพื่อนที่อาจชักนำไปในทางเสื่อมได้ง่าย

ดังเช่นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เล่นพนันตามทฤษฎีนี้ ซึ่งอธิบายได้ว่าเด็กและเยาวชนจะเล่นพนันตามเพื่อนที่เล่นพนัน เนื่องจากการเล่นพนันจะต้องมีการชักชวน ให้ทัศนะ วิธีเล่น เด็กและเยาวชนก็จะเก็บเอาความหมายและค่านิยมต่างๆ ที่นำไปสู่การเล่นพนันจากเพื่อนของเขา ถ้าเพื่อนสนิทที่เล่นพนันเพิ่มมากขึ้น เด็กวัยรุ่นก็มีแนวโน้มที่จะเล่นการพนันมากขึ้นด้วย ปัญหาการเล่นพนันในหมู่เยาวชนเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้รับอิทธิพลจากการคบเพื่อนเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญมาก ดังนั้นยังมีอิทธิพลต่อการเล่นพนันน้อยกว่าการคบเพื่อน เมื่อมีการเปรียบเทียบกัน ผลกระทบจากการคบเพื่อนเห็นได้ชัดและเกิดในทางตรงมากกว่า เด็กที่คบเพื่อนที่ประพฤติไม่ดีก็จะถูกชักจูงให้ประพฤติผิดได้ง่าย โดยเฉพาะถ้าความสัมพันธ์ของครอบครัวที่พ่อแม่ไม่เข้าใจลูก ไม่ให้ความรัก ความอบอุ่น และการส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีพอ เด็กจะหันไปหาเพื่อน ถ้าเพื่อนสนิทคบหาสมาคมกันเป็นประจำและใกล้ชิดติดการพนัน เยาวชนก็จะรับเอาการพนันได้เร็วและรุนแรงด้วยความดีและปริมาณ

จากทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน สามารถสรุปสาระที่น่าสนใจเป็นข้อๆ คือ

1. พฤติกรรมการกระทำความคิดเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มิใช่มีมาแต่กำเนิดหรือสืบทอดทางสายเลือดกรรมพันธุ์

2. พฤติกรรมการกระทำความคิดเรียนรู้จากการปะทะสังสรรค์กับคนอื่นๆ ในกระบวนการติดต่อสื่อสารทั้งคำพูดและกิริยา

การกระทำความคิดทางกฎหมายที่ใช้การเรียนรู้เห็นได้ชัด เช่น การขโมยรถ การล้วงกระเป๋า และการปล้น ล้วนเป็นเหตุการณ์ที่ต้องมีการดูแลแบบอย่างการฝึกและมีขั้นตอนในการกระทำผิด

3. การเรียนรู้พฤติกรรมการกระทำผิดเกิดขึ้นในกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกันเป็นการส่วนตัวมากกว่าการได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น การดูจากทีวี ไอ ภาพยนตร์และหนังสือพิมพ์ที่จะมีผลต่อการกระทำความคิด

4. การเรียนรู้การกระทำความคิด ผู้ที่เรียนรู้มีความพอใจที่จะละเมิดกฎหมายมากกว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น ถ้าอยู่ในวัยรุ่นก็จะพอใจที่จะละเมิดกฎข้อบังคับของโรงเรียน การหนีโรงเรียน การไว้ผมยาว ใส่กางเกงยาวเกิน ไปผิดระเบียบชุดนักเรียน เป็นต้น

5. การสมาคมที่แตกต่างอาจแปรเปลี่ยนไปตามความดีช่วงเวลา ความรุนแรง หมายความว่าผู้กระทำความผิดมีความสัมพันธ์กับคนที่กระทำความผิดมากเพียงใด บ่อยครั้งแค่ไหน และช่วงเวลาที่อยู่ด้วยยาวนานอย่างไร คน ๆ นั้นก็จะกระทำความผิดมากเพียงใด ซึ่งเป็นความสัมพันธ์โดยตรงเป็นเหตุและผล ในด้านความเข้มข้น หมายถึง แหล่งที่เป็นแบบแผนของการกระทำความคิดเป็นที่ชกย่องมาน้อยเพียงใด จากผู้กระทำความผิด กล่าวคือ ผู้กระทำความผิดมีความรู้สึกนิยมพอใจแบบแผนของการกระทำความคิดถ้ามีมาก โอกาสที่ผู้นั้นก็จะยอมรับและปฏิบัติตามได้ง่าย

6. พฤติกรรมหรือวิธีการกระทำความคิดเป็นการแสดงออกถึงความต้องการและค่านิยม โดยทั่วไป เนื่องจากพฤติกรรมเป็นเครื่องชี้ถึงเจตนา แต่ก็ไม่ใช่ว่าเมื่อทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน จะต้องมีพฤติกรรมอย่างเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น โจรต้องการเงินจึงขโมย กรรมกรที่ต้องการเงิน แต่ทำงานมากขึ้น เก็บออมมากขึ้น จึงสรุปได้ว่าความต้องการอย่างเดียวกัน ไม่ใช่จะต้องกระทำอย่างเดียวกัน ผู้กระทำความคิดจำนวนมากกระทำความคิดด้วยการเรียนรู้ เป็นที่น่าสังเกตว่าในการพิจารณาพิพากษาลงโทษ ถ้าเป็นความคิดเล็กน้อยศาลจะพิพากษาด้วยการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความคิดเข้าไปมีโอกาสรู้การกระทำผิดจากผู้ต้องขังในเรือนจำ

2.2 ทฤษฎีการคาดหวัง (Expectancy Theory)

Vroom (1964 อ้างถึงใน ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2545 : 171-172) กล่าวว่า การจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมจะมีโอกาสประสบความสำเร็จถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าพฤติกรรมนำไปสู่ผลกรรม ผลกรรมนั้นมีค่าสูงสำหรับเขาและเขาเชื่อว่าตัวเขามีความสามารถอยู่ในระดับที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นได้ ซึ่งทฤษฎีการคาดหวังต้องทำความเข้าใจอยู่ 3 ประการดังนี้

1. การคาดหวังในความพยายาม - การกระทำ (Effort-Performance Expectancy) หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้า ถ้าหากตนเองแสดงพฤติกรรมอย่างเต็มที่ที่สุดความสามารถแล้ว จะมีโอกาสหรือความน่าจะเป็นสูงมากหรือน้อยเพียงใดที่จะกระทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ นั่นคือบุคคลจะตั้งใจว่าพฤติกรรมที่จะต้องทำนั้นมันยากเกินกำลังความสามารถของตนเองหรือไม่ก่อนที่จะทำพฤติกรรมนั้นออกไป

2. การคาดหวังในการกระทำ - ผลกรรม (Performance-Outcome Expectancy) หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมว่า ถ้าหากเขากระทำพฤติกรรมนั้นแล้ว เขาจะได้ผลลัพธ์ที่จะเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรต่อตัวเขา

3. ค่าของผลกรรม (Valence of Outcome) หมายถึง คุณค่าหรือความตั้งใจที่ผลกรรมนั้นมีให้แก่บุคคลที่จะต้องแสดงพฤติกรรมนั้นออกไป เพื่อให้ได้มาซึ่งผลกรรมนั้น แต่ละบุคคลมีการรับรู้ที่แตกต่างกันต่อผลกรรมเดียวกัน เช่น คนบางคนเห็นว่าการแทงพนันฟุตบอลเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลในทางลบต่อตนเอง จึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการพนันฟุตบอล ส่วนคนบางคนเห็นว่าการพนันฟุตบอลสามารถได้ค่าตอบแทนเป็นจำนวนมากในเวลาอันสั้น เมื่อมีโอกาสจะแทงพนันฟุตบอลทุกครั้ง ดังนั้นแล้วเมื่อพิจารณาที่ผลของกรรมคนประเภทแรกจะไม่เล่นการพนันฟุตบอลและประเภทหลังจะเล่นการพนันฟุตบอลทุกครั้งเมื่อมีโอกาส

2.3 ทฤษฎีโอกาสที่จำกัด (Theory of Differential Opportunity)

Richard Cloward (1960 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล, 2548 : 120) เสนอว่าโอกาสที่จำกัดเป็นช่องทางผลักดันให้คนกระทำความคิดกฎหมายได้ คนทุกคนมีโอกาสไม่เท่ากันเมื่อคนแต่ละคนมีความต้องการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายในวิถีทางที่ถูกต้องเหมาะสม สภาพแวดล้อมรอบข้างมีความสำคัญมากถ้าใครก็ตามอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีเช่นบ้านอยู่ใกล้แหล่งการพนัน เมื่อเกิดความ

ต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง ปัจจัยจากสภาพแหล่งการพนันจะผลักดันให้คน ๆ นั้นมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น คนนั้นจะหาทางเข้าไปเล่นการพนันเพื่อได้เงินมาซื้อสิ่งที่ต้องการ แต่กรณีในทางตรงข้าม คนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีการเรียนรู้ที่ดีจากบุคคลใกล้เคียง คนนั้นจะไม่กระทำสิ่งผิดกฎหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีงานวิจัยหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอล พอสรุปได้ดังนี้

พิภพ ชันติฤกษ์ (2543) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเล่นพนันในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจำนวน 10 คน และจากการรวบรวมด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ประกอบกับข้อมูลทุติยภูมิจากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 34.51 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า สมรสแล้ว และมีฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัว อาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ย 11,598.48 บาท แต่ละเดือนเล่นการพนันฟุตบอล 4 ครั้ง วงเงินเฉลี่ยครั้งละ 3,430.60 บาท ชำระเงินการพนันด้วยเงินสดและเล่นในกลุ่มเพื่อน รองลงมือนือคือ โตะบอล ได้รับข้อมูลการเล่นการพนันฟุตบอลจากหนังสือพิมพ์/นิตยสาร ไม่เคยถูกโกงเงินจากการเล่นการพนันฟุตบอลและทั้งหมดไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีมาก่อน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเล่นการพนันฟุตบอลจากลำดับความสำคัญมากที่สุดในแต่ละปัจจัย คือ 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอล ได้แก่ ต้องการความสนุกสนานตื่นเต้นเร้าใจ คิดว่าเป็นเกมกีฬา ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง ทำตามสมัยนิยม เพื่อการเข้าสังคมและคาดหวังในการเพิ่มรายได้ 2) ปัจจัยลักษณะเฉพาะของการพนันฟุตบอล ได้แก่ ไม่ต้องเสียเวลา สะดวกเล่นง่าย 3) ปัจจัยเกี่ยวกับทีมฟุตบอลที่มีชื่อเสียง ได้แก่ นักกีฬาฟุตบอลที่มีชื่อเสียง ผู้จัดการทีมที่มีชื่อเสียงและสถิติของทีมที่ชนะมากกว่าแพ้

พินิต วงษ์ยี่กุล (2543) ศึกษาเรื่องอุตสาหกรรมการพนันฟุตบอลในเขตกรุงเทพฯ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 69 คน และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่าตลาดการพนันฟุตบอลในประเทศไทยมีการขยายตัวจากการพัฒนาด้านอุปทานหรือผู้ให้บริการมี 2 ลักษณะใหญ่ คือ นายหน้ารับพนันหรือบิวบอลและเจ้ามือรับพนันหรือโตะบอลรายได้มาจากส่วนต่างของอัตราต่อรองของผู้เล่นทีมต่อและผู้เล่นทีมรองหรือเรียกว่า ค่าน้ำ มีการประสานเครือข่ายกันเป็นลำดับขั้น เป็นกลไกในการลดความเสี่ยงจากการรับพนัน ด้านอุปสงค์หรือผู้เล่น ส่วนใหญ่เริ่มเล่นเพราะชอบกีฬาฟุตบอลและเล่นพนันฟุตบอลเพราะต้องการเสี่ยงโชค ใช้หนังสือพิมพ์กีฬารายวันเป็นสื่อข้อมูลหลัก ไม่สนใจบันทึกสถิติการเล่นพนันของตน ไม่สนใจว่าได้หรือเสียพนัน ใช้เงินได้จากการพนันเพื่อการบริโภค

สินค้าและบริการที่ฟุ่มเฟือย เล่นพนันฟุตบอลบางนัด แต่เมื่อประสบการณ์เล่นพนันมากขึ้นจะเล่นพนันมากคู่ขึ้น ในการแทงพนันมักแทงในวงเงินประมาณ 501 – 5,000 บาทต่อคู่ ชำระเงินหลังทราบผลการแข่งขัน การชำระเงิน โดยมากใช้เงินสด แต่กลุ่มที่ชำระด้วยการ โอนเงินส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว เล่นพนันด้วยรายได้ประจำและมีการเล่นพนันชนิดอื่นประกอบ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วว่ามีผู้เล่น/ผู้ให้บริการจำนวนมาก แต่ผู้ให้บริการมีการประสานกันเป็นเครือข่ายส่งผลให้โครงสร้างตลาดที่แท้จริงมีการผูกขาด โดยราคาต่อรองที่แท้จริงถูกกำหนดจากอัตราต่อรองจากต่างประเทศ

ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (2543) ได้ศึกษาเรื่องอุตสาหกรรมการพนัน : ไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและมาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่า มีนักพนันคนไทยข้ามไปเล่นบ่อนกาสิโนในประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมาก สำหรับการพนันในประเทศไทย มูลค่าทางเศรษฐกิจ หวยได้คินมีมูลค่าสูงสุด โดยมีสัดส่วนเกือบร้อยละ 50 ของกิจกรรมการพนัน 3 ประเภท (หวยได้คิน บ่อนเถื่อน และพนันฟุตบอล) การพนันฟุตบอลผิดกฎหมายมีสัดส่วนน้อยที่สุดประมาณไม่ถึงร้อยละ 10 อย่างไรก็ตามการพนันฟุตบอลเป็นกิจกรรมใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในสังคมไทยในเวลาสั้น ๆ เมื่อเทียบกับกิจกรรมการพนันอีก 2 ประเภท แต่เมื่อพิจารณาการขยายตัวของการพนันฟุตบอลพบว่า มีการขยายตัวในระดับสูง

รัฐบาลในประเทศออสเตรเลีย ก่อนข้างให้ความสำคัญกับการหารายได้จากการเล่นพนัน ในขณะที่ประเทศอังกฤษ ทัศนคติต่อการพนันยังเป็นการต่อต้านอย่างรุนแรง ดังนั้นนโยบายจึงออกมาในลักษณะที่ทำอะไรจึงจะให้ธุรกิจการพนันอยู่ในกรอบที่ไม่สร้างปัญหาทางสังคม และไม่มีการขยายตัวมากขึ้น เช่น การจำกัดให้การพนันนอกสนามทำได้ในระบบเครดิตผ่านจดหมายและโทรศัพท์ ซึ่งทำให้ไม่มีการพบปะหรือพูดคุยเรื่องอัตราต่อรองหรือผลการแข่งขัน ให้การพนันเป็นเรื่องส่วนตัวเท่านั้น การพนันที่ผ่านระบบการติดต่อดิสโทรในขณะนั้นยังล้ำสมัย ใช้เวลาและไม่สะดวกนักซึ่งมีผลช่วยควบคุมการขยายตัวของกิจกรรมการพนัน ได้มากพอสมควร การไม่อนุญาตให้มีสถานรับแทงพนันนอกสนามมีผลให้เกิดการชะลอตัวของระบบข่าวสาร และถ้าต้องการข่าวสารที่ทันสมัยจะต้องไปที่สนามแข่งขัน วิธีการดังกล่าวได้ผลค่อนข้างมากกับการพนันทายผลการแข่งขันที่ต้องอาศัยข่าวสารข้อมูลที่เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ

ฐิตินันท์ วัฒนสิน (2544) ได้วิจัยเรื่อง คอถัมภ์ทายผลฟุตบอลในหนังสือพิมพ์กีฬารายวัน และพฤติกรรมการเล่นของผู้อ่าน โดยศึกษาในกลุ่มนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่ทำการสำรวจจำนวน 400 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 328 คน เพศหญิงจำนวน 72 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดกำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการศึกษาพบว่า จากความเชื่อถือในตัวหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมากที่สุด ควบคู่ไปกับเหตุผลในการวิเคราะห์แต่ละครั้ง ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความพึงพอใจในข้อมูลที่ได้ เพื่อสามารถนำข้อมูลไปพูดคุยกับเพื่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเล่นการพนัน หรือเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับพิมพ์อรรถรสในการชมฟุตบอลแต่เพียงอย่างเดียว

สังสิต พิริยะรังสรรค์ และคณะ (2546) ได้วิจัยเรื่อง เศรษฐกิจการพนัน ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรม 6 ประเภท ได้แก่ 1) ยาเสพติด 2) การค้าอาวุธสงคราม 3) น้ำมันเถื่อน 4) ค่าบริการโสเภณี 5) ค่าบริการนายหน้าค้าแรงงานพม่าเข้าไทยและการค้าหญิงไทยไปต่างประเทศ 6) การพนันมีมูลค่าเพิ่ม (Value added) เกิดขึ้นระหว่าง 286,000 – 457,000 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มจากเศรษฐกิจนอกกฎหมายเท่ากับร้อยละ 8 ถึงร้อยละ 13 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเฉพาะกิจกรรมทางการพนัน ส่วนศาสตราจารย์สังสิต และคณะ (2543) ศึกษาเฉพาะเรื่องหวยใต้ดิน พนันฟุตบอลและบ่อนการพนันพบว่า มีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นระหว่าง 134,000-277,000 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มของเศรษฐกิจการพนันที่ผิดกฎหมายในระหว่างปี พ.ศ. 2536 -2538 คิดเป็นร้อยละระหว่าง 3.7 – 7.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

วุฒินันท์ หวานนวด (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง ธุรกิจมีด : การพนันฟุตบอลในหาดใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ประกอบธุรกิจรับพนันฟุตบอลสามารถจำแนกได้ 3 ระดับ ได้แก่ โต๊ะพนันขนาดเล็ก โต๊ะพนันขนาดกลาง และ โต๊ะพนันขนาดใหญ่ โดยโต๊ะรับพนันทั้ง 3 ระดับจะมีความเกี่ยวเนื่อง ความเชื่อมโยงระหว่างกัน

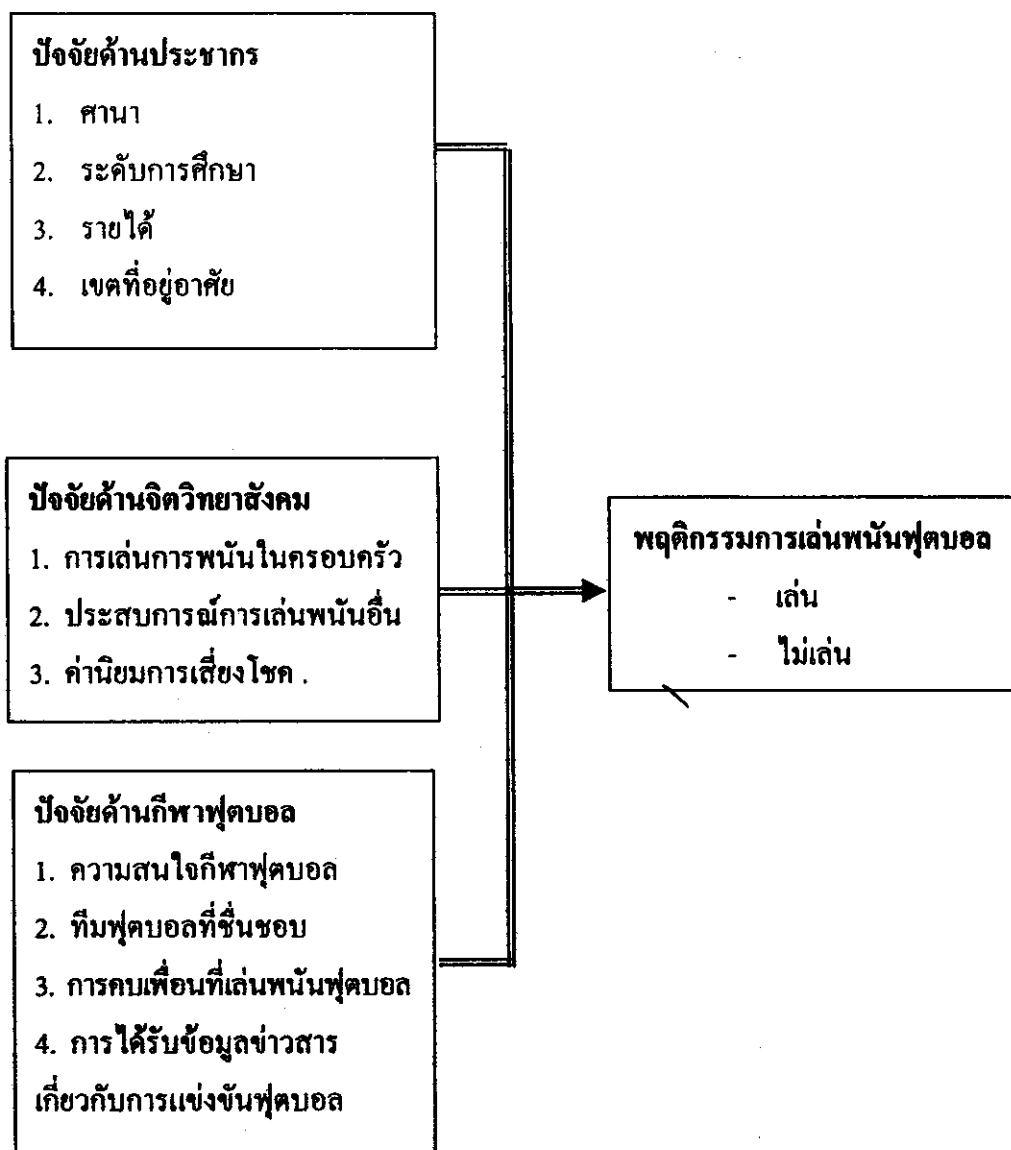
โต๊ะรับพนันฟุตบอลขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร ร้านน้ำชา ที่มีเป็นจำนวนมากในเมืองหาดใหญ่

โต๊ะรับพนันฟุตบอลขนาดกลาง ได้แก่ ร้านรับพนันฟุตบอลต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่หลายสิบร้านในเมืองหาดใหญ่ ลักษณะของร้านจะมีกระดานสำหรับแสดงราคาต่อรองในการรับพนันฟุตบอล

โต๊ะรับพนันฟุตบอลขนาดใหญ่ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้เล่นพนันฟุตบอลและโต๊ะบอลทั่วไป ในการยอมรับในเครดิตที่มีต่อกันระหว่างนักพนันกับโต๊ะบอล ว่าแทงพนันกับโต๊ะในจำนวนเงินที่สูง เป็นหลักหมื่น หลักแสนแล้วจะไม่ถูกโกงเงินพนัน

2. ผู้เล่นพนันฟุตบอล ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เคยเล่นการพนันชนิดอื่นก่อนที่จะมาเล่นพนันฟุตบอล และปัจจุบันยังคงเล่นอยู่ เช่น หวบบนดิน สลากกินแบ่งรัฐบาล การพนันที่ใช้ไพ่หรือลูกเต๋า วัวชน ไก่ชน เป็นต้น โดยให้เหตุผลว่าหันมาเล่นพนันฟุตบอลเพราะมีความชื่นชอบในกีฬาฟุตบอลและอยากเสี่ยงโชค

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่น่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเล่นการพนันฟุตบอลของเยาวชน ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม และปัจจัยสนับสนุนจึงได้สร้างกรอบแนวคิดและกำหนดตัวแปรในการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค่านิยมการเสี่ยงโชคของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเล่นพนันฟุตบอลของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี

สมมุติฐานการวิจัย

1. เยาวชนในจังหวัดปัตตานีที่มีปัจจัยด้านประชากรต่างกัน มีค่านิยมการเสี่ยงโชคแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม และปัจจัยด้านกีฬาฟุตบอล มีอิทธิพลต่อ

การเล่นพนันฟุตบอลของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนในจังหวัดปัตตานีที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี จำนวน 111,930 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี, 2549: 6)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้มาจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักเกณฑ์การหาขนาดของยามานะ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนในจังหวัดปัตตานี จำนวน 455 คน เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่

2.1.1 เยาวชนในจังหวัดปัตตานีที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากเยาวชนในระบบโรงเรียนและเยาวชนนอกระบบโรงเรียน จำนวน 238 คน

2.1.2 เยาวชนในจังหวัดปัตตานีที่เล่นการพนันฟุตบอล ใช้วิธีการสุ่มแบบ Snowball sampling เพื่อเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ จำนวน 217 คน

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลของเยาวชน จำนวน 20 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยด้านต่าง ๆ ของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี ดังนี้คือ

3.1.1 ปัจจัยด้านประชากร

- 1) ศาสนา (พุทธ /อิสลาม)
- 2) ระดับการศึกษา (ประถมศึกษา/ มัธยมศึกษา/ อนุปริญญา /ปริญญาตรีขึ้นไป)
- 3) รายได้ต่อเดือน (บาท)
- 4) เขตที่อยู่อาศัย (เขตอำเภอเมือง/ นอกเขตอำเภอเมือง)

3.1.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม

- 1) การเล่นพนันในครอบครัว (บ่อย/นาน ๆ ครั้ง/ไม่มี)
- 2) ประสบการณ์การเล่นการพนันชนิดอื่น (มี /ไม่มี)

3) ค่านิยมในการเสี่ยงโชค (คะแนน)

3.1.3 ปัจจัยด้านกีฬาฟุตบอล

1) ความสนใจกีฬาฟุตบอล (คะแนน)

2) ทีมฟุตบอลที่ชื่นชอบ (มี/ ไม่มี)

3) การคบเพื่อนที่เล่นพนันฟุตบอล (มี/ ไม่มี)

4) การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแข่งขันฟุตบอล (หนังสือพิมพ์/

โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต/ เพื่อน/วิทยุ)

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การเล่น/ไม่เล่นพนันฟุตบอล และพฤติกรรมการเล่นพนันของเยาวชนกลุ่มที่เล่นพนันฟุตบอลในจังหวัดปัตตานี

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพนันฟุตบอล หมายถึง การเล่นเอาเงิน หรือของมีค่า โดยการแทงพนันผลการแข่งขันฟุตบอล

พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล หมายถึง การกระทำเพื่อหวังจะได้เงินหรือของมีค่าจากการแทงพนันผลการแข่งขันฟุตบอลของเยาวชน ในด้านวัตถุประสงค์ ระยะเวลา เหตุผลในการเล่นพนัน ลักษณะการเล่นพนัน แหล่งพนัน วงเงิน เป็นต้น

ค่านิยมการเสี่ยงโชค หมายถึง การที่เยาวชนเห็นว่าการเสี่ยงโชคมีความสำคัญและมีคุณค่าที่จะยึดถือเป็นหลักในการดำเนินชีวิต วัดได้จากแบบวัดค่านิยมการเสี่ยงโชคแบบมาตรฐานค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การเล่นพนันในครอบครัว หมายถึง การที่เยาวชนมีพ่อแม่ พี่น้อง หรือญาติใกล้ชิดเล่นการพนัน ประสิทธิภาพการเล่นพนันอื่น หมายถึง การที่เยาวชนเคยเล่นหรือเล่นการพนันอื่น ๆ นอกเหนือจากการพนันฟุตบอล

ทีมฟุตบอลที่ชื่นชอบ หมายถึง ทีมฟุตบอลที่มีชื่อเสียง หรือทีมที่มีผู้เล่นชื่นชอบหรือมีคาราประจำทีมที่มีชื่อเสียงลงแข่งขัน

การติดต่อคบค้าสมาคมกับผู้เล่นพนันฟุตบอล หมายถึง การที่เยาวชนติดต่อหรือมีกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อนหรือคนใกล้ชิดที่เล่นการพนันฟุตบอล

เยาวชน หมายถึง ประชาชนในจังหวัดปัตตานี ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี (ตามความหมายเยาวชนขององค์การสหประชาชาติ)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยที่ได้จะนำมาเป็นข้อมูลกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาการเล่นพนันฟุตบอล และค่านิยมการเสี่ยงโชคของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการพัฒนาเยาวชนให้มีภูมิคุ้มกัน หลีกเสี่ยงจากการพนันฟุตบอลและการพนันอื่น ๆ เป็นผลดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศโดยรวม